

مِنْهُ مَنْ يَرْجُو
بَلْ أَنْ يَرْجُوا

كَيْفَ يَرْجُوا
مَا لَمْ يَرَوْا

أَنَّ الْمُحْسِنَاتِ
مَا يُؤْتَى إِلَيْهِ

وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَكْبَرُ
مَا أَنْتَ بِهِ مُهْكِمٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جامعة القرويين

كلية الشريعة

جامعة القرويين

كلية الشريعة

سايس - فاس

بحث لنيل شهادة الإجازة

عنوان:

الآداب والأحكام المتعلقة بالقاضي في الإسلام

تحت الإشراف،

الدكتور عبد الرحيم غازي

إعداد الطالب:

إبراهيم محمد عزم

1110/2011

السنة الجامعية

2014-2013

Gambaran Umum

Sesungguhnya Allah mengutus para Nabi dan Rasul untuk menyeru kepada manusia agar menyembah semata-mata hanya kepada Allah, dan agar beribadah pada-Nya, serta menjadikan *risalah* yang dibawa para Nabi dan Rasul sebagai sandaran untuk mengatur kehidupan manusia, terutama dalam menyelesaikan masalah perselisihan di peradilan.

Dan dalam menyelesaikan suatu perkara di peradilan dibutuhkan seseorang yang mampu mengemban posisi yang agung ini, terutama di peradilan agama yang mengatur tentang perdata Islam, yang diharapkan mampu untuk menyelesaikan kasus-kasus yang terjadi.

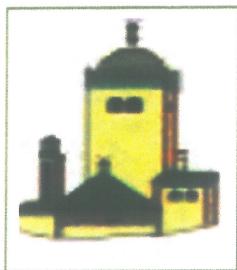
Karena mengadili suatu perkara bukanlah hal kecil, tanggung jawabnya besar di hadapan Allah, maka seorang hakim yang memimpin peradilan harus mampu membuat hukum yang benar dan tepat, juga perilakunya di dalam majlis pengadilan harus menunjukkan sesuatu yang baik tanpa ada ketidakadilan dalam memutuskan perkara. Dan putusan yang baik harus melalui dasar pertimbangan yang baik pula, maka dari itu kompetensi seorang hakim terutama hakim agama adalah yang menguasai masalah agama.

Oleh karena di tangan hakim-lah suatu putusan dijatuhkan dan peranannya sangat penting, maka syarat dan kriteria seorang hakim sangat dibutuhkan untuk menyeleksi seberapa kompeten seorang hakim dalam mengemban tugas yang besar ini.

Juga pada posisi seorang hakim masalah-masalah akan sangat mungkin muncul, apabila hakim sedang tidak fokus, atau kurangnya kemampuan seorang hakim dalam mengambil keputusan ataupun muncul kelemahan lain dalam mengadili kasus-kasus yang dihadapinya.

Maka dari itu dalam mengerjakan tugas akhir di Universitas Qarawiyyin Fes ini, dengan bimbingan Ustadz Dr. Abdurrahim Ghazi untuk membuat kajian tentang “Adab-adab dan Hukum-hukum yang Berkaitan Dengan Seorang Hakim Dalam Pandangan Islam”.

بسم الله الرحمن الرحيم

مسلك الشريعة والقانون

المملكة المغربية

مسار الدراسات الشرعية

جامعة القرويين

كلية الشريعة ، فاس

مشروع مؤطر لنيل شهادة الإجازة

تحت عنوان :

أحكام الحيض والاستحاضة والنفاس

تحت إشراف الأستاذ الفاضل الدكتور :

إعداد الطالبة :

عبد الرحيم غازي

نورالعزيزية بنت عبد الله

رقم التسجيل : 1301/2012

السنة الجامعية

2015 - 2014 هـ / 1436 - 1435

GAMBARAN UMUM

Segala puji bagi Allah yang kita meminta pertolongan daripadaNya. Aku naik saksi bahawa tiada Tuhan melainkan Allah tidak ada sekutu bagiNya dan aku bersaksi bahawa Muhammad adalah pesuruh Allah yang dikasihi. Doa dan salam kepada Baginda serta para sahabat.

Tidak ada kekuatan kecuali dari Allah, kepadaNya kami bergantung dalam setiap urusan di dunia dan akhirat. Kajian ini bermanfaat dan dapat membantu wanita dalam hukum hakam yang berkaitan dengan haid, istihadah dan nifas.

Sesungguhnya Rasulullah saw telah melihat di dalam neraka ramai dari kalangan wanita. Wahai para bapa, ajarkanlah isteri dan anak-anak perempuan kalian berkaitan ilmu agama kerana kalian bertanggungjawab ke atas mereka di dunia dan di akhirat kelak. Dan antara ilmu agama yang perlu diajar dan diterapkan adalah ilmu berkaitan haid, istihadah dan nifas. Sesungguhnya suci dari haid dan nifas itu merupakan salah satu syarat daripada syarat-syarat sah solat. Dan solat itulah yang akan disoal di hari kiamat kelak.

Kajian ini bertujuan untuk menambahkan pengetahuan diri saya sendiri dan memberi pencerahan kepada orang lain tentang hukum-hukum yang berkaitan dengan haid, istihadah dan nifas supaya dapat mengahupuskan segala kejahilan dalam diri kita.

Hasil kajian saya adalah berkaitan haid, istihadah dan nifas. Pada bab pertama, saya bahaskan hukum-hukum yang berkaitan dengan haid iaitu pengertian haid, nama-nama lain bagi haid, tempuh haid dan suci daripadanya, hukum-hukum haid berkaitan dengan fiqh ibadat seperti bersuci, solat, puasa, haji dan sebagainya. Dan hukum-hukum haid berkaitan dengan hubungan kekeluargaan suami isteri, serta hukum-hukum yang lain.

Pada bab kedua, saya membuat kajian berkaitan dengan hukum-hukum istihadah iaitu pengrtian istihadah, dan hukum-hukum yang berkaitan dengannya serta jenis-jenis istihadah semasa haid atau nifas. Manakala bab ketiga dalam kajian ini adalah berkaitan dengan nifas iaitu pengertian nifas, syarat-syarat dan tempoh nifas serta hukum-hukum yang berkaitan dengannya sama seperti hukum-hukum haid.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كلية الشريعة
المملكة المغربية
شعبة الفقه والتشريع
جامعة القرويين
والفنون المرتبطة بها
فاس

البحث لنيل الإجازة في الشريعة

تحت عنوان :

أحكام زكاة الفطر

إعداد الطالبة : إشراف الدكتور :
باوينا نبيوه د. عبد الرحيم غازي

رقم التسجيل : 1166/2011

السنة الجامعية

1435 - 1434 هـ

2014 - 2013 م

บทบัญญัติและวิทยปัญญา(สิกะย)

จะก่อให้เราเสียเวลาและต้องซื้อของใหม่ๆ ที่ไม่จำเป็น

"ท่านเราะซูล ได้กำหนดการจ่ายชาติพัฏฐ์เป็นผลอันทผลมจำนวน 1 ทะนาน(ศอร์) หรือข้าวนาเลี้ยงจำนวน 1 ทะนาน จำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคนมิว่าจะเป็นทาส เป็นไทย ชาวยะรุสเซีย หรือผู้ใดๆ ก็ตาม"

และท่านได้สั่งให้เรื่องดังกล่าวนี้ให้ทุกคนปฏิบัติให้เสร็จสิ้นก่อนที่ผู้คนทั้งหลายจะออกสู่การละหมาด(อีดีลฟิตร์)"

(บันทึกโดย อัลบูคอร์รี)

รายงานจากท่าน อิบนุ อัมนาส กล่าวว่า

"ท่านพระเจ้า ได้กำหนดจ่ายพระราชทานให้กับผู้ที่ถือศีลอด เพื่อเป็นการชาระค่าพุทธ์เหลวไทย
และหมายถาย เป็นอาหารให้กับผู้ที่ขาดสน บุคคลใดที่จ่ายพระราชทานก่อนจะมามาด(อีดีลฟิตร)
ถือว่าเป็นพระราชทานที่ได้รับการตอบรับ และบุคคลใดที่จ่ายพระราชทานหลังจะมามาด(อีดีลฟิตร)
ถือว่าเป็นการทำลายความเชื่อย่างหนึ่ง จากบรรดาศอคากาจะต่างๆ"

(ະଦିଯଶ୍ଵର ବନ୍ଦିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅନୁମାଲିକ ଓ ଶାଖାକାରୀ)

รายงานจากท่าน วงศ์เกี้ยบ บินัญรือช์ กล่าวว่า

"ჰაგათ ფიტ რეზის" სამართლების მიერ მომავალი დღეს გამოიყენება სულ 10 წლის ვადის მიზნით. ეს ერთ-ერთი უძველესი დღეს გამოიყენება სულ 10 წლის ვადის მიზნით. ეს ერთ-ერთი უძველესი დღეს გამოიყენება სულ 10 წლის ვადის მიზნით.

โครงข่ายที่ต้องจ่ายจะการตัฟภูเราะซ์ ?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كلية الشريعة
المملكة المغربية
شعبة الفقه والتشريع
جامعة القرويين
والفنون المرتبطة بهما
فاس

بحث لنيل الإجازة في الشريعة

تحت عنوان :

أحكام الجمع والقصر في الصلاة في الفقه المالكي

إعداد الطالبة:

إشراف الدكتور:

سوباتشا نيت تيب

د عبد الرحيم غازي

رقم التسجيل: 1165/2011

سنة الجامعة

1435 - 1434 هـ

2014 - 2013 م

การละหมาดของคนเดินทาง

ย่อและรวมละหมาด

อัลลอห์ตาอาลาตรัสว่า :

"และพระองค์ไม่ได้กำหนดให้เกิดความลำบากเหนื่อยยากท่านในศาสนा" (อัลอัจญะ : 8)

คืออัลลอห์ตาอาลา ไม่ได้บัญญัติข้อกำหนดต่าง ๆ

ของศาสนาที่จะทำให้เกิดความยุ่งยากและสับสนวุ่นวายแก่พวกร้านขณะที่มุสลิมตอกย้ำในความคับแครง
อัลลอห์ตาอาลาจะเปิดทางที่กว้างขวางให้แก่พวกรเข้า เพื่อให้ข้อกำหนดต่าง ๆ
ของศาสนาเป็นที่ยอมรับและสามารถที่จะปฏิบัติได้

การเดินทางถือเป็นส่วนหนึ่งของการลงโทษ

ขณะเดินทางอยู่นั่นนุழຍ์จะสูญเสียความสงบและความสุขสบายไป

ไม่ว่าจะใช้พาหนะชนิดใดในการเดินทางก็ตาม และไม่ว่าจะเดินทางไปเพื่อกิจการใดก็ตาม

ด้วยเหตุนี้อัลลอห์ตาอาลาจึงยอมผ่อนผันข้อกำหนดต่าง ๆ ของศาสนาแก่ผู้เดินทางอย่างมากmany อาทิเช่น
ละหมาดเป็นต้น ดังนั้นในบทนี้เราจะได้ศึกษาวิธีการผ่อนผัน
เงื่อนไขในการผ่อนผันและวิธีการที่จะได้รับประโยชน์จากการผ่อนผันนั้น

ละหมาดของคนเดินทางเป็นอย่างไร :

อัลลอห์ตาอาลา ได้ผ่อนผันแก่คนเดินทางในเรื่องละหมาดของเขางสองประการคือ :

หนึ่ง : ย่อจำนวนรอบละหมาด เรียกว่า "กอรร"

สอง : รวมสองละหมาดมาปฏิบัติในเวลาละหมาดเดียวกัน

เพื่อให้คนเดินทางมีเวลาในการเดินทางและมีเวลาว่างมากขึ้น เรียกว่า "ญัมอ"

หนึ่ง : ย่อละหมาด

คือการย่อละหมาดชนิดที่มีสี่รอกอัต เชน ดุหริ , อัสริ , และอิชาอุ เหลือเพียงสองรอกอัต
ดังจะได้อธิบายต่อไป

หลักฐานในการบัญญัติกอรร คือ คำดำรัสของอัลลอห์ตาอาลาที่ว่า :

إلى الأستاذ المحترم:
الدكتور عبد الرحيم غازي
كلية الشريعة - فاس

الموضوع : المشاركة في مناقشة أطروحة جامعية

سلام تام بوجود مولانا الإمام

وبعد،

فيشرفني أن أخبركم أنكم عينتم عضوا في لجنة مناقشة أطروحة الطالب الباحث فوزان عظيم التي أعدها تحت إشراف الدكتور الفاضل محمد عبادي لنيل شهادة الدكتوراه في الآداب، وحدة التكوين والبحث : الدرس القرآني وال عمران البشري : القضايا والمناهج ، شعبة : الدراسات الإسلامية ، في موضوع :

المدارس التفسيرية في إندونيسيا: النشأة و التطور

وستجرى المناقشة يوم الثلاثاء 26 أبريل 2016 ابتداء من الساعة الثالثة بعد الزوال
بقاعة ابن خلدون بالكلية.

وت تكون لجنة المناقشة من السادة الأساتذة:

- د. فؤاد بوقجيج (كلية الآداب - مكناس)..... رئيسا
- د. محمد عبادي (كلية الآداب - مكناس)..... مشرفا ومقررا
- د. فؤاد مداد (كلية الآداب - مكناس)..... عضوا
- د. محمد أسيسي (خبير متخصص)..... عضوا
- د. عبد الرحيم غازي (كلية الشريعة - فاس)..... عضوا

وتفضلا، حضرة الأستاذ المحترم، بقبول فائق التقدير والاحترام

و السلام

B.P. 11202 Zitoune,

صندوق البريد : 11202 - الدار البيضاء

مكنا، المغرب

الهاتف : 05 35 537 012 - 05 35 537 252

fax : 05 35 537 012 - 05 35 537 252 - البريد الإلكتروني : doyen@fish.umi.ac.ma

14 سبتمبر 2012

إلى الأستاذ المحترم:
الدكتور عبد الرحيم غازي

2012 - - 5 10

الموضوع : المشاركة في مناقشة أطروحة جامعية

سلام تام بوجود مولانا الإمام

وبعد،
فيشرفي أن أخبركم أنكم عينتم عضواً في لجنة مناقشة أطروحة الطالب
الباحث: أغوس تيار التي أعدها تحت إشراف الدكتور الفاضل محمد عبادي لنيل شهادة
الدكتوراه في الآداب، وحدة التكوين والبحث: الدرس القرآني وال عمران البشري: القضايا
والمناهج، شعبة الدراسات الإسلامية ، في موضوع:

الأمراض النفسية وعلاجها في القرآن الكريم دراسة موضوعية عن علم النفس القرآني

هذا، وستجرى المناقشة يوم الخميس 2012/09/27، في الساعة الرابعة بعد
الزوال بقاعة الندوات (الزياني 1) بالكلية.

وتفضلو، حضرة الأستاذ المحترم، بقبول فائق التقدير والاحترام
و السلام

عن العميد ويأمر منه
نائب العميد المكلف بالشؤون الأكاديمية
دكتور عز الدين سلاوي

